

HISKIAS HERT VERHEVEN EN VEROOTMOEDIGT.

II CHRONYK. XXXII: 25, 26.

Maar Jehiskia deed geene vergelding naar de weldaad aan hem geschied: dewyl zyn hert verheven wierde. Daarom wierd over hem en over Juda en Jerusaleem een groote toornigheid.

Dog Jehiskia verootmoedigde zig om de verheffing zyns herten; hy en de inwoonders van Jerusaleem: zodat de groote toornigheid des HEEREN over hen niet quam in de dagen van Jehiskia.

Deze stoffe is gepredikt op den algemeenen biddag: den 9. Maart. 1740. dog nu met eenige byvoegfelen vermeerderd.

INLEIDING. **D**ierbaar is de vermaning van Petrus: *Zyt met ootmoedigheid bekleed; want God wederstaat de hovaardige; maar de nederige geeft Hy genade.* 1 Pet. 5: 5.

De hoofteilich van het Verbond bestaat in een ootmoedigen wandel met God: naar Mich. 6: 8. *Wat eischt de HEERE van u, als regt te doen, weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglyk te wandelen met uwen God? En waarlyk, geen kleed, 't welk Gods kinderen beter past dan de ootmoedigheid; uit een gezigte van Gods oneindige Hoogheid en hunne laagheid: waar van de indrukfels hen met schaamte en nederigheid moeten vervullen alle hunne dagen, en met Abraham doen uitroepen: ik ben maar stof en asche.* Wie ootmoedig wandelt, die wandelt zeker; en hoe laager by zig zelve, hoe hooger by God geëert.

Want God wederstaat de hovaardige; maar de nederige geeft Hy genade. Dat is de regel, die altoos van God waargenomen word: *die Hem eeren zal Hy eeren: maar die Hem ver-*

versmaaden, zullen ligt geagt worden. 1. Die zig stout tegen Hem verheffen, door vleeschelyke hoogten van waanwysheid, eigene gerechtigheid en kragt, ondankbaarheid en trotsheid; worden van Hem wederstaan, versmaad, geslagen of gekastyd: waar van de gevallen Engelen en Menschen de eerste bewyzen hebben uitgelevert. 2. Maar die zig voor Hem vernederen, met het offer van een gebroken herte en verslagen geest, met schaamte, droefheid en zelfsveroordeeling; die zal Hy niet veragten; maar genade bewyzen: want Hy die in de hoogte woont, wil ook woenen by een verbryzelden en nederigen geest, om dien levendig te maken. Uit dien hoofde voegt 'er Petrus aanstonds by: *Vernedert u dan onder Gods kragtige hand; opdat Hy u verhooge ter zyner tyd.* Pf. 51: 19. Jef. 57: 15. vers. 6.

Ik hebbe ter bevestiging van deze tweeledige uitspraak nu niet anders nodig; dan het voorbeeld van Hiskia: durft hy zig tegen God verheffen; hy word van den HEERE wederstaan: maar vernedert hy zig voor Hem; hy vind genade in Gods oogen.

Enoch of! wy 'er uit leerden, *met ootmoedigheid te worden bekleed!* wel altoos nodig, maar nu inzonderheid op dezen plegtigen dag van ootmoedige dankbaarheid en buitengewoone vernederinge, het naaste middel om verhoogt te worden.

Dewyl de t'Zamenhang zig in 't vervolg van zelve zal opdoen, behoeve ik my vooraf daar mede niet op te houden; maar zal aanstonds tot myne stoffe overgaan.

Die zig van zelve in twee hoofddeelen schift.

I. Hiskias zonde en oordeel. vers. 25.

II. Zyne verootmoediging en verschooning. vers. 26.

Hiskias zonde word ons dus beschreeven: *Maar Jehiskia deed geene vergelding naar de weldaad aan hem geschied; dewyl zyn hert verheeven wierde.* vers. 25.

Van Jehiskias persoon, heerlykheid en godsvrugt zal ik nu niet gewagen; 't is by een voorgaande gelegen-

VERDEE-
LING.

VERKLA-
RING VAN
het I. DEEL.

Eliap. 469. heid geschied, wanneerwe zyne Verbondmaking met
en volg. den HEERE beschouwden.

Die groote Koning en man naar Gods herte word hier getekent wegens een tweevoudige misdaad; *Ondankbaarheid* en *Trotsheid*: beide haatelyk in Gods oogen.

Zyne *Ondankbaarheid* word dus gemeld. *Hy deed geene vergelding, naar de weldaad aan hem geschied.*

Jehiskia hadde meer dan eene *Weldaad* van God ontvangen, zynde van den HEERE als tot een spiegel gestelt van geestelyke en lichchaamelyke zegeningen.

1. De uitnemenste weldaad was, dat de HEERE hem Kap. 29:10. een godvrugtig hert hadde gegeven, en hem tot zynen bondgenoot verwaardigt: waar van veele bewyzen worden opgegeeven, in de voorgaande Kapittelen 29. 30. en 31. al het welk met deze woorden besloten word.

Kap. 31: *Alzo deed Jehiskia in geheel Juda: en hy deed dat goed en*
20, 21. *recht en waaragtig was voor het aangezichte des HEEREN zyns Gods. En in alle werk, dat hy begon in den dienst van Gods Huis, en in de Wet en in't gebod, om zynen God te zoeken, deed hy met zyn gansche herte, en hadde voorspoed. En waarlyk, dat is het dierbaarste van Gods zegeningen; buiten welke alle andere goederen maar vloeken zyn. Waarom de HEERE, als Hy veele uitwendige weldaaden aan zyn Israël beloofte hadde, het telkens met geestelyke zegeningen besluit, als de korl van al het goede. Men zie slegs ten proeve daar van Jerem. 31 en 32.*

2. Hier by hadde God, Die ryk is in goedertierenheid, door zyne groote liefde, waar mede Hy hem lief Eph. 2: 4. hadde; hem een aanzienlyk toewerpsel gegeven van Matt. 6:33. groote magt, rykdom, gezag en heerlykheid in zyn koninkryke: ten bewyze, dat de godzaligheid tot alle 1 Tim. 4:8. dingen nut is, en de belofte heeft des tegenwoordigen en des toekomenden levens. en 6: 6.

3. Nog nader: aan hem was een groote weldaad geschied, in die merkwaardige verlossinge van Jerusaleem, uit

uit de hand van Sanherib, die den God van Israël hadde durven braveeren; uitvoerig in het voorgaande gemeld. vs. 1-22.
 Door welken zigtbaren onderstant van God veele bewogen wierden, om geschenken tot den HEERE en Jehiskia te brengen: zodat hy daar na voor de oogen van alle Heidenen verheven wierde. vers. 23.

4. Allernaast word hier gezien op Hiskias verlossinge uit een groote krankheid: kortbondig gemeld vs. 24. *In die dagen wierde Jehiskia krank tot stervens toe: en hy bad tot den HEERE: Die sprak tot hem; en Hy gaf hem een wonderteken.* Waar van men uitvoeriger bericht kan vinden. 2 Kon. 20. en Jef. 38.

Alle deze zegeningen waren alseen schakel van weldaaden, die hem verpligden tot een innige dankbaarheid.

Maar ziet hier een groote vlek in zyne godsvrugt: *hy deed geene vergelding naar de weldaad aan hem geschied.*

De Vergelding is een ootmoedige en dankbare erkentenis van Gods genotene weldaaden: waar door men met David erkend; *Alles is van U, en wy geeven het U [weder]* 1 Chron. 29: 14.
uit uwe hand; gepaart met een zorgvuldige bekommeringe, om des HEEREN zegeningen met een heiligen wandel te beantwoorden. Dat doet de gelovige gedurig in een heilige verlegenheid uitroepen: *Wat zal ik den HEERE vergelden [voor] alle zyne weldaaden aan my [weezen]* Psal. 116: 12, 13.
 enz. Ja, dit is het alles, 't welk de HEERE van zyne Sulammith, als een *wedervergeldend* volk, ver- boven p. 236.
 wagt; en hier door betaalt men Hem als met zyn eigen goed; wanneer men alles tot zynen eersten Oorsprong doet wederkeeren: *want uit Hem, en door Hem en tot Hem zyn alle dingen: Hem zy de heerlykheid tot in der eeuwigheid.* Rom. 11: 36.
 Zo is het met Gods volk op hun beste.

Maar zo was het nu met Jehiskia niet: *hy deed geene vergelding* naar de ontfangene weldaad. Gods zegeningen raakten als uit het ooge en uit den zin der gedagten zyns herten weg, en de HEERE ontfing geene eere van

van hem; ten minsten zo niet, als het zulk een rykelyk gezegenden, hoog begenadigden en teder godvrugtigen man betaamde: betoonende dus, dat hy een doorbrenger was van zyns Heeren goed; en dat hy de droevige overblyffels behield van dat Israël, aan 't welke verweeten word. Deut. 32: 15, 18. *Als nu Jeshurun vet wierd, sloeg hy agter uit, -- en hy liet God vaaren, Die hem gemaakt heeft, en versmaadde den Rotsteen zyns heils. Den Rotsteen, Die u gegeneert heeft hebt gy vergeeten; en gy hebt in vergetenisse gestelt den God, Die u gebaart heeft.* 't geen hunne nakomelingen ootmoedig erkennen in die plechtige belydenisse. Nehem. 9.

Luk. 15: 12, 13. En zo gaat het nog meermaalen, niet alleen de verloorene zoonen, die 's Vaders goed in handen ontfangen: de alles doorbrengen; maar ook meermaalen de kinderen van 's Vaders huisgezin: die in dagen van benauwtheid den HEERE zoeken en stantvastig aankleeven, vergeeten Hem ligtelyk, wanneer zy in de ruimte gestelt worden: en dat willen zy gaarn belyden, dat de voorspoeden hen meermaalen een verzoeking is, om des HEEREN zegeningen te verquisten en zyne goederen in hunne wellusten door te brengen.

Jak. 4: 3.

Zyne zonde was te grooter; omdat hy, Gods weldaaden vergeetende, niet alleen door ondankbaarheid van den HEERE afweek; maar zig ook door zynen Hoogmoed tegen Hem aankante: *dewyl zyn hert verheeven wierd.*

Ik vinde van een tweederlei *verheffing des herten* in de H. Schrift gemelt: eene die *loffelyk*; en een andere die *schandelyk* is.

1. 't Is een *loffelyke* en goede verheffing des herten, wanneer een godvrugtige, tot groote zaaken geroepen en op den HEERE vertrouwende, iet groots voor Zynen Naame en Zaake onderneemt. Zo word van Josafat aangetekent. Kap. 17: 6. *zyn hert verhieft zig in de wegen des HEEREN:* en die zelve gezindheid was in onzen

ziet daar
de Kantt.

His-

Hiskia, toen hy betuigde: *Nu is het in myn herte een verbond te maken met den HEERE, den God Israëls: Kap. 29: 10.* over die stoffe breeder ingezien.

2. Maar gewoonlyk word het genomen in een *quaden zin*, voor een vleeschlyken hoogmoed en trotsheid des herten; welke niet alleen in stoute zondaaren overheerscht, maar ook de beste van Gods kinderen ligtelyk bekruipt. 't Was deze verheffing des herten, welke David aanzette, om het volk te tellen. Aan Koning Amazia word verweeten; dat *zyn hert hem verheven hadde, om te roemen*: en van Ussia word gemeld: *Als hy sterk geworden was, verhief hem zyn hert tot verdervens toe*: om nu van geene andere te gewagen. Waar uit men afnemen mag, dat die verheffing des herten opryze uit vleesche-lyke voordeelen, rykdom, sterkte, eere, enz. die het onbedagtzaam hert ligt van God aftrekken tot een Godvergeetenen hoogmoed: alwaarom de HEERE hier tegen zo ernstig waarschouwde: Deut. 8: 10-14, 17. *Als gy dan zult gegeten hebben en verzadigt zyn, zo zult gy den HEERE uwen God looven, over dat goede land, dat Hy u zal hebben gegeven. Wagt u, dat gy des HEEREN uwes Gods niet vergeetet, dat gy niet zoudet houden zyne geboden: -- opdat niet misschien, als gy zult gegeten hebben en verzadigt zyn, en goede huizen gebouwt zult hebben en die bewoonen -- ook zilver en goud u zullen vermeerderd zyn, ja al wat gy hebt vermeerderd zal zyn; uw hert zig als dan verheffe, dat gy vergeetet des HEEREN uwes Gods: -- en gy in uw herte zegget: myne kragt en de sterkte myner hand heeft my dit vermogen verkreegen.*

Deze waarschouwing hadde Hiskia vergeeten: want *geene vergelding doende, wierde zyn hert verheven*, wegens zynen rykdom, magt en eere; zynde daarenboven in een zwaare verzoeking gekomen door het Babilonische gezantschap, aan 't welke hy toonde zyn gansche schathuis, het zilver, en het goud en de speceryen en de beste

oli, en zyn wapenhuis en al dat gevonden wierde in zyne schatten; daar was geen ding in zyn huis, nog in zyne ganfche heerschappye, dat hy hen niet toonde: waar in zig de dwaashéid van zynen hoogmoed openbaarde. En dat hier op ten naaften gezien worde, blykt uit vergelykinge met 2 Koning. 20: 12, 13. Terwyl hy onderdes van den HEERE verlaten wierde: want als de gezanten van Babel by hem waren, *verliet hem God, om hem te verzoeken, om te weten al wat in zyn herte was: vers. 31.* waar in hy de waarheid van dat woord ondervond: *de HEERE is met u, terwyl gy met Hem zyt: maar zo gy Hem verlaat, Hy zal u verlaten.*

ziet daar
de Kantt.

Kap: 15: 2.
en 24: 20.

Zienwe hier tusschen beiden, (konde het zyn, om ons ootmoedigheid en waakzaamheid in den gebede te leeren!) welk een kragt de verdorvenheid, gepaart met een gele-gene verzoeking, nog oefent in de grootste helden.

1. Hy die zig aan ondankbaarheid en trotsheid schuldig maakt was geen heilig van de gemeene soorte, maar van den eersten rang, boven zyne broederen verheeven, een ceder in het huis des HEEREN: die plegtig het verbond met God gemaakt hadde.

2. Het was niet in de eerste weldaaidigheid van zyne jeugd, waar in een eerst begenadigde ligtelyk door de magt of list van de zonde overrompelt word: maar nadat hy een geruimen tyd met God gewandelt, en vele proeven van de zoetigheid van Gods gemeenschappen en de vryheid van zynen dienst ondervonden hadde: nadat hy veel goeds genooten en gedaan hadde; durvende op zyn krankbedde betuigen: *Och HEERE! gedenk dog, dat ik voor uw aangezichte in waarheid en met een volkomen herte gewandelt, en dat goed is in uwe oogen gedaan hebbe.*

Jef. 38: 3.

3. Het was na zo veele weldaaden, geestelyke en lich-chamelyke, voorheenen gemelt, na zulk een merkwaardige verlossing uit de hand van Sanherib en uit een doo-delyke krankheid: welke een nauwkeurige waakzaamheid en dankbare gehoorzaamheid vorderde. Zulk

Zulk een ceder valt, wie zoude niet beeven!

Het Oordeel, 't welk Jehiskia deswege overquam, word met deze woorden uitgedrukt. *Daarom wierd over hem en over Juda en Jerusalem een groote toornigheid.*

Meermaalen word Gode een *Toorn* toegeschreeven: om te toonen Gods heiligen zondenhaat: zynen wille om die te straffen, en dikwils de dadelyke uitvoering zelve. Een toorn die te regte *groot* mag genoemd worden, om des zelfs ontsachgelykheid aan te wyzen: want het is de *toorn van Jehova*, gelyk die in 't vervolg omschreeven vers. 26.
word: Die groot is in majesteit, almagt, regtvaardigheid, heiligheid en alle zyne heerlykheden: en wie kent de sterkte zyns toorns en zynere verbolgenheid, die onder Ps. 90: 11.
zo vele verschrikkelyke zinnebeelden voorkomt? Elia p. 482.

Zulk een groote toorn *wierd* en quam *over hem*, en *over Juda*, en *Jerusalem*: dat is, Gods regtmatig ongehoegen en gedugte wraak wierde hem aangekondigt. En waar in dit oordeel bestond, leerenwe uit 2 Kon. 20: 17, 18. daar Jesaias hem, van des HEEREN wege, de wegvoering naar Babel voorspelt: gelyk de Onze hier opgemerkt hebben. Waar in de HEERE zynen grooten toorn op een verbazende wyze heeft uitgelaa- ten, gelyk by de uitkomst gebleeken is.

Wanneer nu getuigt word; dat deze groote toorn niet alleen over *Jehiskia*, maar ook over het ryk van *Juda*, en de Stad *Jerusalem* quam: zo mogenwe hier uit besluiten; hoe de dwaasheid der Vorsten meermaalen in hunne onderdaanen worde gestraft: en dat regtmatig; *ten deele*, omdat de Regeerders de hoofden van het volk zyn, die in hen als hunne leden worden getuigt: *ten deele*, omdat de onderdaanen doorgaans deel neemen in de zonden van hunne Vorsten en door hun quaad voorbeeld ligt worden weggesleept; gelyk Israël zo zwaar met de pestilencie wierde bezogt, om Davids hoogmoed. En dit 2 Sam. 24. mogen alle Hoofden des volks wel deegelyk ter herte

nemen; hoe veele in hunne zonden ingewikkelt worden: hunne misdaad word ligtelyk de misdaad van een gansche natie, en haalt overzulks een grooten toorn over het gansche volk.

De Rede van zulk een grooten toorne was Hiskias ondankbaarheid en hoogmoed: *daarom wierd over hem -- een groote toorn.* Want niets is Gode in den zondaar meer tegen, dan vleeschelyke en geestelyke hoogmoed; dewyl men hier door den HEERE vergeet en verlaat; zyne Oppermagt verlochent, zig tegen zyne Majesteit opzet, en zig zelve onafhangelijk maken wil: ja in de ondankbaarheid en zelfs-verheffinge is de bron van allen afval, een kort begrip van allerlei snoodheden en een t'zamenknooping van alle ongerechtigheid; gelyk in de afgevalene Engelen en het eerste paar Menschen bleek, welker hoofzonde was, hun beginsel te verlaten en Gode gelyk te willen zyn door een schandelyke opgeblazenheid. Waarom de HEERE zo ernstig Israëel hier tegen waarschouwde, gelykwe vernomen hebben uit Deut. 8: 11, 14. Hoe wel van passe mogte dan David smeeken: *Hond uwen knegt te rugge van trotsheden, laatzte niet over my heerschen: dan zal ik opregt zyn en rein van groote overtredingen.* Psalm. 19: 14. Dit hadde Hiskia verzuimt; des word hy van God verlaten, en valt in een zwaar oordeel.

II. DEEL. Goed is het voor hem, dat hy niet in zynen afval volhard; maar agterna wys word, en daar op verschooning ontfangt: dit word verhaalt vers. 26.

En wel eerst zyne wederkeering tot den HEERE, met deze woorden: *Dog Jehiskia verootmoedigde zig om de verheffinge van zyn herte, by en de inwoonders van Jerusaleem.*

Het grontwoord word meermaal gebruikt, om een geweldige verneederling aan te duiden: maar oneigentlyk word het genomen voor een *verslagene* ziele; welke door Gods oordeelen gedrukt of gedreigt uit hare trotsheid word uitgeworpen en zig voor den HEERE vernedert, met

met belydenisse van zyne gerechtigheid en hare schuld en strafwaardigheid; gepaart met zulke woorden, gebaarden en daaden, welke hier van meer of min zichtbare merken opgeeven.

Dewyl nu deze verootmoediging tweezins voorkomt Elia p. 273. in de H. Schrift; of als een *geveinsde* en *gedwongene*, gelyk in Achab, Rehabeam en andere gebleeken is; of Kap. 10: 12. als *weezentlyk* en *opregt*, gelyk in alle de heilige plaats heeft, wanneer de genade van boetvaardigheid in de ziele herleeft: zo verdient het zyne opmerking, hoe het hier moete opgevat worden.

Wy twyffelen niet, of met betrekkinge op Hiskia was het een waare verootmoediging des herten, en een droefheid naar God, werkende een onberouwelyke bekeering. Dit besluitenwe uit de volgende gronden.

1. Hy die zig verootmoedigde was een by uitstek godvreezend man, de vrome Hiskia, wiens hert opregt en volkomen was voor den HEERE, en een afkeer hadde van alle valscheit: dat is by zyne verbondmakinge ingezien.

2. De aanleidende oorzaak tot zyne verootmoediging was niet alleen Gods *toorn*, maar byzonder ook *om de verheffinge van zyn herte*; zyne zonden maakten hem meer verflagen, dan het gedreigd oordeel: O! hoe smert het nu zyne ziele, dat hy des HEEREN weldaaden zo schandelyk beantwoord heeft, dat hy tegen zynen Vader, Verlosser, Weldoender en Bond-God gezondigt heeft; Hem in zyne eere en majesteit aangetast, zynen Naam en Verbond heeft ontheiligt; de godvrugtige bedroeft en de vyanden heeft doen juichen over zyne dwaasheid; ja hier door Gods toorn over zig en zyn volk gehaalt! Dit en wat dies meer is breekt hem het hert en doorwond hem in het binnenste: dit vervult zyne ziele met schaamte, droefheid, walginge en verfoejinge van zig zelve in stof en affche: dit vervult zynen mond met ootmoedige

dige belydenisse voor den HEERE: dit doet hem nederig knielen voor den troon, om genade en barmhertigheid te vinden, met een opziend oog naar zynen Borge.

Jef. 38: 14. 3. Hier by komt nog een billyking van Gods oordeel, gelyk men afnemen mag uit 2 Koning. 20: 19. daar hy op de aankondiging daar van, door den Profeet Jefaia, antwoord: *Het woord des HEEREN, dat gy gesproken hebt, is goed*: dat is, regtveerdig en genadig, gelyk de Onze daar opmerken.

't Is dan, als ofwe hem met David horen betuigen: Psalm. 51: *Ik kenne myne overtredingen en myne zonde is steeds voor my.* 5, 6. *Tegen U, U alleen, hebbe ik gezondigt en gedaan dat quaad is in uwe ooggen; opdat Gy regtveerdig zyt in uw spreken en rein zyt in uw richten.* En zulk een billyking van Gods

Levit. 26: oordeelen is eigen aan de godvrugtige, die een welgevallen nemen in de straffe van hunne ongerechtigheid; 41, 43. dewyl Gods Naam daar in geheiligd word. Men denke

Lampegenu flegs aan den Keizer Mauritius, welke zyne kindernad tom. 5. ren voor zyne ooggen ziende dooden: uitriep: „o Heer! p. 436, 437. Gy zyt regtveerdig en regtveerdig zyn uwe oordeelen. „

De Uitgebreidheid van deze verootmoediging word te kennen gegeven met deze woorden: *hy en de inwoonders van Jerusaleem.* Gelyk zy deel hadden in de misdaad en het oordeel den Koning bedreigt, zo namen zy ook deel in zyne verootmoediging: de godvrugtige in opregtheid, de andere met een gedwongene veranderinge: zodat 'er een algemeene verootmoediging in het ryk van Juda, vooral binnen Jerusaleem, vernomen wierde. Waar toe zy opgewekt wierden door het godvrugtig voorbeeld van hunnen Vorst, 't welk een grooten invloed hadde op alle de onderdaanen, om enigermate het zelve gevoelen in hen als over te drukken.

O! wat is dat een uitnemende zaak, als de Vorsten, Amos. 6: 1. die meermalen de eerste zyn in overtredingen, ook de eerste worden in verootmoediging voor God en menschen! Hoe zeltzaamer, hoe uitnemender! En

En deze verootmoediging volgde op de aankondiging van Gods toorne, welke overzulks een heilzame uitwerking hadde: die door des HEEREN weldaaden niet wys gemaakt wierde, word wys door kastydingen. En dat is dikwyls Gods weg met zyne kinderen, om hen door plagen weder te regt te brengen: waar vanwe insgelyks een voorbeeld in David vinden. 2 Sam. 24: 14, 17. waarom hy betuigde: *eer ik verdrukt wierde, Pf. 119: 67. dwaalde ik, maar nu onderhoude ik uw woord.* En waarlyk, dit is een zeer wyze weg, een hoogmoedige ziel door slagen te drukken en te verneederen; dan heilzaam, als de Geest der boetveerdigheid daar onder werkt: anders geld de taal; *waar toe zoud gy meer geslagen worden? gy zoud des afvals des te meerder maken: een brandmerk, 't welk op den Koning Achas gezet word, bov. 28: 22.* en waar van wy meer dan eene proeve in het afvallig Israël hebben gezien. Maar te letten op de roede, en Mich. 6: 9. op Hem, Die dezelve bestelt heeft, baant den weg tot zelfsonderzoek en veroordeeling, tot verootmoediging en bekeering: waar door Gods barmhertigheid als weder uitgelokt word.

Dit ondervond Hiskia in de heilzame vrugt van hunne algemeene verootmoediging: *Zodat de groote toorn des HEEREN over hen niet quam in de dagen van Jehiskia.*

God word gezegt: *zynen toorn niet te laten komen*, en dien af te wenden; of wanneer Hy in zyne goedertierenheid alle de overtredingen van zyn volk vergeeft en hen lichchaamelyke en geestelyke zegeningen schenkt; toonende, dat Hy met zyn volk en land verzoend is: of wanneer Hy zyne grimmigheid voor een tyd in zyne lankmoedigheid inhoud, om die daarna ter gepaster tyd uit te laten. In den laatsten zin moet het hier worden opgevat, voor een opschorting van Gods oordeelen, *in de dagen van Jehiskia: gelyk hy dit zelve belyd: 2 Koning. 20: 19. En zonde het [woord] niet goed.*

goed zyn? *nadien vrede en waarheid in myne dagen wezen zal?*

Inzonderheid was dit een Vrucht van zyne en Jerusalems verootmoediging: niet dat hunne verneedering zulks verdiende; maar om den t'zamenhang te toonen, welken de goede en vrymagtige God dikwils stelt tusschen de boetvaardigheid van zyn volk en hunne verachtinge: waar van by Achabs verneederinge meerdere Eliap. 277. proeven zyn opgegeeven.

Dog wanneer op zulk een verschooning geene aanhoudende bekeering volgt, grypt zyne hand eindelyk ten gerichte; en word de rykdom van zyne goedertierenheid, langmoedigheid en verdraagzaamheid veragt; dan vergadert men zig, naar zyne hardigheid, toorn als een schat, dan word zyn geduld door de zwaarheid van de straffe vereffent; gelyk dit eerst het afvallig Israël; en daarna Juda en Jerusaleem in de Babilonische verworfing hebben ondervonden; in den dag des toorns en der openbaring van Gods regtveerdig oordeel.

TOEPAS- Zo hebbenwe in Hiskia een spiegel vertoont van Gods
SING. weldadigheid; van zyne trotse ondankbaarheid; en Gods regtmatig ongenoegen daar over: teffens van zyne verootmoediging; waar door Gods toorn voor een tyd afgewend word. 'Er blyft nog over, datwe dit naar geleheid des tyds op onze gemoederen overbrengen.

Gewis: ook wy hebben overvloedige stoffe om des HEEREN *Weldadigheid* over ons te erkennen en te roemen in zynen Tempel. Zienwe op Lichchamelyke; zienwe op Geestelyke gunstbewyzen; 'er vertoonen zig van rontomme blinkende straalen der Goddelyke Goedertierenheid. 1. De HEERE, Die ons Vaderland in vorige dagen uit de hand van meer dan eenen Sanherib en Benhadad verlost heeft, en ons uit veele nooden en dooden heeft uitgerukt, houd nog aan in den rykdom zyner Langmoedigheid aan ons wel te doen; en de dierbare

boven
p. 387--

bare panden van Vryheid en Godsdienst te bewaaren.

2. De HEERE, Die sommige volken met het zwaard des oorlogs, andere met pest en hongersnooden en andere oordeelen bezoekt, heeft ons tot nog toe aan die plagen niet overgegeeven: 'er is nog een zweemfel van Hiskias rykdom en overvloed; 'er zyn nog schatkameren met allerlei begeerlyk gereetschap, schathuizen met koorn en most, en stallen met allerlei beesten vervult. ziet vers. 27, 28, 29.

3. Hy verlengt nog, in deze beroerde dagen, de Vrede in onzen Burgerstaat, en doet Gezanten zelve van Babel opkomen, om ons te eerbiedigen en te streelen. En 't geen nog meer is, Hy zend zelve zyne Gezanten tot ons uit; om de Vrede-bazuin aan te steeken, en ons te bidden, als of God door hen bade, ons biddende van Christus wege; laat u met God verzoenen. vers. 31. 2Kor. 5: 20.

4. En wilde ik tot byzondere zegeningen afdaalen, wat hadde ik een ruim velt! Daar Sommige met *geestelyke* weldaden in Christus worden bekroont en de dierbaarste goederen van Gods verbond mogen smaaken. Andere een ruim deel van *aardse* voorregten word toegeworpen; rykdom, aanzien en heerlykheid, verlossingen uit zware krankheden en veelerlei benauwtheden. Andere uit een mildadige Hand met *beide*, meer of min, worden gezegend.

Wie mogte nu niet regtmatig verwagten; dat 'er een grote menigte zoude gevonden worden, die met een zorgvuldige bekommeringe uitroept: *Wat zal ik den HEERE vergelden voor alle zyne weldaaden?* Maar, word ten laste van Hiskia aangetekend: dat *hy geene vergelding deed naar de weldaad aan hem geschied, dewyl zyn hert verhevenwierde*: wy hebben hier een juiste prente voor ooggen, aan welke hoofzonden wy schuldig staan; namentlyk, *Ondankbaarheid* en *Hoogmoed*. *

V v v

Ge-

* Dewylwe in ons geschrift over den Profeet Elia een en andermaal van Nederlands zonden in hare verzwarende om-
staan-

- Gewis! *Ondankbaarheid* is al van ouds de hoofzonde van ons Land geweest, en verquisters te zyn van onzes Heeren goed is het eigen merkteken, dat wy op onze voorhoofden dragen. En mag de HEERE niet al zo
- Deut. 32:15. wel over ons, als over zyn oude Israël, klagen: *Als nu Jeshurun vet wierde, sloeg hy agter uit, (gy zyt vet, gy zyt dik, [ja met vet] overdekt geworden) en hy liet God vaaren Die hem gemaakt heeft, en versmaadde den Rotsteen zyns heils.* 1. Hoe ondankbaar zynwe omtrent des HEEREN *tydelyke* zegeningen! daar Hy ons als kinderen
- Jef. 1: 2. heeft groot gemaakt en verhoogt, ons brood geeft om te eeten en kleederen om aan te trekken; daar Hy de noodwendigheden en vermaaklykheden dezès levens van de vier winden des hemels in onze havenen en voorraadhuizen laat aanvoeren; daar Hy nog de vrede in onze dagen verlengt, en onzen braambosch voor den
- Exod. 3: 2. brand bewaart: waar toe dienen ons die weldaaden anders, dan om onzes Weldoenders goed te verquisten, in onze wellusten door te brengen, en die te misbruiken tot wapenen, om den HEERE te wederstreeven, en te bestryden in het najaagen van allerlei begeerlykheden! 2. Hoe ondankbaar aan des HEEREN *geestelyke* zegeningen, de bedieninge van het H. Evangeli, de grootste weldaad, die een land bejegenen kan! maar wie byna heeft 'er indruk van? wie vergeld die weldaad met dankbaarheid, eerbiedigheid, goedkeuringe en welgevallen; met gelove, liefde en een wandel het Evangeli waardig? Daar het zaad des Woords doorgaans nedervalt of op hard betreedene wegen, of op een steenagtigen grond, of tusschen de distels en doornen van de zorgvuldigheden dezer wereld, de verleidingen des rykdoms, of de begeerlykheden omtrent
- Mark. 4: 15-19. an-
- standigheden gewaagt hebben p. 279-- en 488-- als ook boven p. 289- 394- en elders; zullenwe hier alleen dat melden, waar toe ons deze stofte aanleiding geeft.

andere dingen inkomende; en die zalige weiden meermaal vertrapt, het levensbrood versmaad, het bloed des Nieuwen Testaments onrein geagt, en de Geest wederstaan word.

Onze Ondankbaarheid is te snooder; omdat ons hert, des HEEREN weldaaden vergeetende, *zig tegen Hem verheft*. Die schandelyke *Hoogmoed*, de eerste zonde der gevallen Engelen en menschen, de eerste van Sodoms ongerechtigheden, is in onze dagen tot een hoogen trap *Ez. 16: 49.* gesteigert. Wanneer onze Staat in zyne eerste geboorte stond, en dodelyke benauwtheden hadde door te worstelen, byna van een ieder veragt en verlaten, was de HEERE doorgaans de toevlugt en sterkte der Vaders, naar Wiens verlossing zy ootmoedig uitzagen, en Hy wierde krachtig bevonden een Hulp in benauwtheid. Maar sedert wy dien engen band zyn doorgeworftelt, in de ruimte gestelt, in rykdom, magt en aanzien opgekloppen; zodat de gezanten van Babel zelve ons met geschenken hebben bezogt, heeft zig ons hert verheven en de trotsheid de zitplaats van de ootmoedigheid ingenomen. 1. Zal ik dit by de stukken uitvoerig behoeven aan te tonen? daar de dag aan den dag overvloedig spraak uitlevert, dat de een tot het goud zegt, gy zyt myn hoop; en tot het fyn goud, gy zyt myn vertrouwen: een ander zyne ydelheid, hoogmoed en ziet bovendertelheid in gewaad en allerlei praal aan alle kanten *p. 289-* laat uitkyken, als of de wereld zyn God ware. * 2. En
 V v v 2 och

* Het was een wenschelyke zaak, dat het alleen op *Zee-*lands eerste Stad toepasselyk ware, 't geen de Heer *Boddaert* tot waarschouwing van het verdartelde Middelburg heeft be-
 tuigt; in het derde deel der slichtel. gedichten *p. 61* en volg. en dat de praktyk van de *Zwitfers* by ons ware of wierde ingevoerd, om de overdaad in te teugelen. De aanmerking welke de *Hr. Addison*, in zyne reize door *Zwitserland*, daar over maakt, komt my zo gewigtig voor; dat ik niet voorby kan, schoon die

och of! 'er geene hoogtens van vleeschelyke wysheid, eigene gerechtigheid en kragten zig tegen het Evangelij verhieven! waar door men zig of opentlyk tegen de leere van byzondere en vrye Genade verzet, of heimelyk afwykt van de eenvoudigheid die in Christus is.

Kort-

die zaaken al meermaal gezegt zyn, dezelve ook hier te plaat-
 fen. „ Alle de pogingen van de verscheidene Zwitersche Can-
 tons strekken tot het bannen uit het midden van hen, al wat na
 Addison reize door Italiën: ag-
 ter die van Miffon p. 414.
 pragt of overtolligheid zweemt. De Predikanten laten niet na
 te prediken tegen het Danffen, de Speelen, Byeenkomsten, en
 kostelyke kleedingen; en de Regeerders doen Edicten afkondig-
 en om die te verbieden. Dat is noodzakelyker in verscheidene
 Gouvernemenen geworden, zedert dat zo veele Vlugtelingen
 zig onder hen hebben komen neerzetten; want hoewel de
 Protestanten van Vrankryk gemeenlyk een grooter eenvoudig-
 heid in hunne manieren doen blyken, dan die van dezelve kwali-
 teit die Rooms Catholyk zyn, hebbenze egter nog te veel ga-
 lantery van hun Land overgehouden, voor den aart en Con-
 stitutie van Zwitserland. Indien de kledingen, seeften en Bals
 eens in de Cantons toegelaten wierden, hunne onbeschaaftheid
 zou wel haast vergaan, hunne gesteltheid zou ten opzigte van
 hun klimaat al te delicaat worden en hunne uitgaaf hun inkomen
 te boven gaan; behalven dat het gene dat tot hunne weelde no-
 dig is, van andere Natien moet aangebragt worden, het welk
 op staande voet een Land zou ruineeren dat weinige koopman-
 schappen heeft om aan vreemdelingen te verkopen, en alwaar
 het gelt vry schaars is. In der daad, de overdaad brengt een
 Republyk een doodelyken steek toe, en sleept natuurlyk roof,
 gierigheid, en onregtmagigheid, na zig; want hoe meer gelt
 een Man verteert, hoe meer hy zig böyveren moet om zyn Ka-
 pitaaal te vermeerderen, 't welk op 't laatste de vryheid en stem-
 men van een Republyk by openbare uitroep zou doen verkopen,
 indienze eenige uitheemsche Mogentheid vond die 'er de prys
 van kon betalen. In geene Republyk zien wy beter de schade-
 lyke gevolgen van de overdaad, als in die van de oude Romei-
 nen, die arm wierden zo haast de ondeugt onder hen aange-
 queekt wierd, hoewel zy alle de rykdommen van de wereld
 bezaten. Wy vinden in de beginselen en voortgangen van hunne
 Re-

Kortom; wy zyn Ussia gelykformig geworden, van wien gemelt word: *hy wierd wonderlyk geholpen, tot dat hy sterk wierd. Maar als hy sterk geworden was, verhief hem zyn hert tot verdervens toe, en hy overtrad tegen den HEERE zynen God: 't geen zo verre ging, dat hy zelve den Tempel des HEEREN durfde verontreinigen.* Kap. 26: 15, 16.

Ziet deezyn onze ongeregtigheden, (om nu van gene andere te melden) en dat niet flegs van den eenen en anderen; maar 's Lands zonden, daar grote en kleine, voorgangers en navolgers, bekeerde en onbekeerde,

V v v 3

hoe-

Republyk wonderbare blyken van hunne kleinagtinge voor het gelt, terwylze, om de waarheid te zeggen, t'eenemaal vreemt waren van de plaizieren die zy daar uit konden genieten, of liever omdat zy t'eenemaal in de delicateste van de overdaad onkundig waren. Maar zo haast zy de smaak van de plaizieren weg hadden, als mede van de beschaaftheid en pragt, gaven zy zig over aan oneindig veel geweldadigheden, conspiratien en tweespalt, waar doorze tot allerlei wanorder geraakten, die op de gansche omkeering van de Republyk uitkwam. Het is dan niet te verwonderen, dat de arme Zwitfersche Republyken, zig altyd zorgvuldig appliceeren tot het afschaffen en verbieden van al 't gene de ydelheid en pragt zoude kunnen invoeren. En een weinig daarna. „ Die van Geneve zyn zeer bedorven door hunnen ommegang met de Franse Protestanten, die byna een derde deel van hunne inwoonderen uitmaken. Het is zeker; datze den raad, dien hen Kalvyn in een grote Raadsvergaderinge een weinig voor zyne dood gaf, wel vergeeten hebben. Hy recommandeerde hen boven al een voorbeeldige zedigheid en nederigheid, en een zo groote eenvoudigheid in hunne manieren als in hunnen Godsdienst. Ofze nu wel gedaan hebben, van zig te verheffen; om een andere soorte van figure te maken, zal de tyd openbaaren. Wy voegen 'er alleen by, dat de tyd insgelyks ontdekken zal, of zy zig wel hebben bevonden, by het ontslaan der Geestelykheid van de ondertekeninge van de *Formula Consensus*; waar toe de Heer Burnet met veel aandrang gewerkt heeft; gelyk ons de Schryver van zyn leven bericht; en hy zelve genoegzaam te kennen geeft, dat zulke banden hem niet behagen: in het sel van zynen eersten brief.

p. 415.

Burnet
tom. 8. p.
279, 280.
Reize door
Zwitserl.
p. 93-97.

hoewel in onderscheidene trappen, aan schuldig staan. Ondankbaarheid en hoogmoed zyn de zonden van de geheele Natie geworden, de bronnen van alle onze inooddheden.

- En hadde dan de HEERE geene rede 1. om zulk een taal tot ons te spreken: *Ik hebbe kinderen groot gemaakt en verhoogt; maar zy hebben tegen My overtreden:*
- Jes. 1: 2. *ja, 't is een verkeert en verdraait geslagt. Zult gy dit den*
- Deut. 32: 5, 6, 7. *HEERE vergelden, gy dwaas en onwys volk? Is Hy niet uw Vader, Die u verkreegen, Die u gemaakt en u bevestigt heeft? Gedenkt aan de dagen van onds. Is dat de vergelding voor alle myne verlossingen, het loon voor alle myne aardse en geestelyke zegeningen? Wat onregt hebben uwe vaders en gy aan My gevonden, datge verre van My zyt afgewecken, en hebt de ydelheid nagewandelt? Ben Ik u een woestyne geweest of een land van de uiterste donkerheid? 2. Ja heeft de HEERE niet genoegzame rede, om zulk een boodschap, wegens de verheffing van ons herte, tot ons te laten brengen als wel eer aan David? *Zal u een honger van zeeven jaaren in uw land komen? of wilt gy drie maanden vlieden voor het aangezichte van uwe vyanden? of dat 'er drie dagen pestilencie in uw land zy?**
- Jerem. 2: 5, 31.
- 2 Sam. 24: 13.

Maar die keure zal ons niet gegeven worden; de HEERE zal die zelve nemen, en zulke plagen uitkiezen, die best geschikt zyn, om zynen Naam te heiligen aan een trots en ondankbaar volk.

Hebbenwe niet reeds vele spiegels der Goddelyke wrake, die in vorige dagen voor onze oogen zyn opgehangen? Zyn 'er niet alreede roepende stemmen in Gods Voorzienigheid buiten en binnen ons Land, die den dag van Gods toorne boodschappen? in stormen en onweders, verlies van scheepen en vee, verval van koopmanschap, en uiterlyke welvaart, in een dieren tyd op zulk een strenge winter gevolgt, endiergelyke meer,

meer, voorheenen gemeld: vooral blykbaar in de onvrugtbareheid van het Evangeli; daar de grote menigte, onder de heete vlammen van Gods toorne en aanbiedinge van zyne genade in den Zoone zynere liefde, zo koud blyft als het ys; de liefde van Gods kinderen verkoeld of in een onrein vuur meermalen afgewisselt word; en onderscheidene soorten van meer of min zichtbare wormen de vastigheden van onze Republyke van buiten en binnen doorknaagen.

De Paalen,
Unie en
Godsdienst.

En zoude wel de vreeze ongegrond zyn, dat ons Nederland zulk een Toorn zoude overkomen, als het avallig Israël en Juda door de Assyriërs en de Babiloniërs; daar het hedendaagse Babel niet minder, dan het voorbeeldige, op onze Vryheid, Godsdienst en bezittingen loert, waar mede wy meermaal voor hunne oogen pralen. Of zyn wy beter dan de verbafterde Christene Kerken, allange uit Jesus mond uitgespogen? Op. 2. en 3.

En genomen al, dat de Vrede in onze dagen wierde verlengt, want wie zal den rykdom der Goddelyke langmoedigheid bepaalen? dit wetenwe, dat God met vlamvend vuur zal wraak doen over alle die Hem niet kennen nog erkennen, en aan het Evangeli ongehoorzaam zyn. En wie kend de sterkte zyns toorns en zynner vervolgenheid, nadat Hy te vreezen is? 2 Th. 1: 8, 9. Pf. 90: 11.

Hoe vindge u onder dit woord gestelt?

Zegt gy: *het is vrede en zonder gevaar*: dan zal u een haastig verderf overkomen: *Want ziet, die dag komt brandende als een oven; dan zullen alle hoogmoedige en al wie godloosheid doet, een stoppel zyn, en de toekomstige dag zal hen in vlamme zetten.* 1 Th. 5: 3. Mal. 4: 1.

Maar is 'er een regtmatige bekommring in uwe ziele verwekt, en neemt gy enig belang in het heil van Land, Kerke en u zelve: hoort dan des HEEREN woord; Zeph. 2: 1-3. *Doorzoekt u zelven nauwe, ja doorzoekt u zelven nauwe; gy volk, dat met geen en lust bevangen word:*

eer het besluit bare: -- terwijl de hittigheid van des HEEREN toorne over u lieden nog niet komt. -- Zoeket den HEERE alle gy zagtmoedige des Lands. -- Misschien zult gy verborgen worden in den dag van des HEEREN toorne.

't Is waar, dat onze verschoning en herstelling alleen afhangt van des HEEREN vrymagtige genade, en het uitstorten van zynen Geest over alle vleesch: want zonder zyne kragtadige werkinge zullen geene middelen regt aangewend worden, en gene andere wegen ons redden kunnen.

Evenwel de Middelen daar toe moeten van een ieder in zyne stant-plaatse, met een ootmoedig opzien naar boven, waargenomen worden.

Alle de Overheden en die in Hoogheid van God gestelt zyn moeten hier van Hiskia leeren, Voorgangers te worden in de Verootmoediginge voor den HEERE. Zy zyn dog de Hoofden des volks en hebben een grooten invloed op het gemeen, om het te bederven of te verbeteren. O! wat zoude het een wenschelyke zaak zyn, dat de Overheden, in welker herten de verheffingen zo ligt opryzen, wegens hunne voorregten waar door zy boven het gemeen verheven zyn, de eerste mogten worden om zig voor den HEERE te vernederen; en in hunne herten genade ontfangen, om het verbond te maken met den HEERE, den God

ziet Elia
p. 495-497.

Kap. 17: 6.

Israëls; opdat de hitte zyns toorns van ons afkeere. Dan zullenze met allen ernst de belangens van Kerke en Staat ter herte nemen: dan zullen hunne herten zig, met Josafat, *verheffen in de wegen des HEEREN*: dan zullenze, in de vreeze van des HEEREN name, iet groots voor de zake van Israëls God ondernemen, en niet alleen goede Wetten tegen God-tergende zonden geven, maar ook door een klemmende uitvoeringe en trekkend voorbeeld handhaven. En wie weet, hoe veele hier door tot navolging wierden opgewekt?

De *Dienaars* van Gods heiligdom, in Kerke en Schoo-
 len, zullen insgelyks Voorgangers moeten zyn in ver-
 ootmoediging voor den HEERE; te meer, omdat
 ook hunne herten zo ligtelyk verheven worden over de
 kennisse en eertitelen, welke zy doorgaans boven an-
 dere bezitten en ontfangen. Zy hebben te staan naar
 een levendigen indruk van hunne en 's Lands schul-
 den, om met het offer van een gebroken herte en ver-
 slagen geest voor den HEERE te verschynen. *Laat*
de Priesters, des HEEREN Dienaars, weenen tusschen het
voorhuis en den altaar, en laatze zeggen: spaar uw volk, Joël. 2:
o HEERE, en geef uwe erfenis niet over tot een smaadheid. 17, 18.
 Laatze zien op de bedieninge, die zy aangenomen heb-
 ben in den Heere, datze die vervullen, in zyne kragt, Kol. 4: 17.
 in alle byzonderheden, als met een herte en ziele.

Maar het zy de Voorgangers in Staat en Kerke zig vergelykt
 hier in ernstig of flauwlyk quyten: deze pligt blyft Elia p. 292.
 ten laste van alle *Inwoonderen* van ons Nederlands *Jeru-* 293. 502.
salem, inzonderheid de getrouwe in den Lande, om en vooral
 zig voor den HEERE te verootmoedigen; opdatze in Owen:
 vrede mogen gevonden worden, hoedanig de uitkomst Gods Hand.
 der zaken zy. met zondi-
 ge Landen
 en Kerken.
 p. 82-120.

Hier toe zullen de volgende Bestieringen, onder des
 HEEREN zegen, van nuttigheid kunnen zyn.

a. Waght u nauwkeurig voor kleinagtinge, en ver-
 waarloozinge van Gods roepende stemmen en waar-
 schouwingen, in zyn Woord en de wegen van zyne
 Voorzienigheid; opdatge niet in het oordeel van de
 eerste Wereld en Jerusaleem vervalt, die den tyd van
 hare bezoeking niet erkenden. Maar merkt ernstig
 op de roeden des HEEREN binnen en buiten het
 Land, op nieuw zichtbaar in geweldige overstromin-
 gen der rivieren en aardbeevingen, als voorboden van
 zwaardere oordeelen; indienze niet door boetveerdig-
 heid worden afgewendet.

X x x

b. Waght

b. Wagt u insgelyks voor een vleeschelyk en ydel vertrouwen; 't welk ligtelyk in het herte opryft: 't zy men op zyne magt en rykdommen steunt, die nog in Pf. 49: 7, 8. het Land onzer inwoning gevonden worden; maar Zeph. 1: 18. niet redden konnen ten dage der verbolgenheid: 't zy Elia p. 496. men op verbintenissen met magtige Bondgenooten Jef. 36: 6. leund, die als gebrokene rietstaven de hand doorbooren konnen: 't zy men geruft is op het voorregt, van 1Pet. 4: 17. de ware Kerk te zyn; daar Gods oordeel meermaal van zyn huis begint: 't zy men zig grond op veele dierbare beloften van God aan zyne Kerke gedaan; als of die juist onzen tegenwoordigen Kerkstaat in ons land betroffen, in welker ongegronde en al te bepaalde toepassingen vele elendig bedrogen zyn. Hoe veele dierbare beloften heeft de HEERE aan Juda en Israëel gedaan? en des niettegenstaande zyn zy een roof van de Assyriërs, de Babiloniërs en de Romeinen geworden.

Klaagl. 3: c. Laatenwe onze wegen onderzoeken en doorzoeken, met een nauwe beproevinge, welke onze zonden en de zonden des Lands zyn, onder bekeerde en onbekeerde; en ons spiegelen aan de zonden en oordelen van de zeven Kerken in klein Asiën: inzonderheid aan welke ondankbaarheden en verheffingen des herten wy schuldig staan. Zo wy hier in zuimagtig zyn; al het ander zal weinig te beduiden hebben. Maar wat hulp hebbenwe hier toe van noden, door den Geest der ontdekkinge en overtuiging?

d. Het einde hier van zy; opdatwe leeren, met Hiskia en Jerusalems inwoonderen ons diep voor den HEERE te verootmoedigen, en tot den HEERE weder te keeren. Maar zal deze Verootmoediging van het regte allooj zyn: zy zal 1. Hertelyk en innig moeten zyn; een scheuring des herten en niet der kleederen: want God heeft lust aan waarheid in het binneste, aan een verbroken herte en verflagen geest, die
zig

zig met schaamte, met zelfs verfoejinge en veroordeelin-
 ge in stof en affche vernedert: gelyk in het voorbeeld bov. p. 517.
 van Hiskia gezien is. 2. *Algemeen* en doorgaande tot
 het gansche volk, inzonderheid de godvrugtige, ge-
 lyk Hiskia en de inwoonders van Jerusaleem zig hier in
 vereenigden: trouwens alle Gods kinderen hebben hun-
 ne besmettingen, en wie durft zig van ondankbaarheid
 en verheffinge des herten vry pleiten? waar door Gods
 toorn word opgewekt: en zoudenwe dan niet zugten
 over onze eigene en 's Lands gruwelen, waar op wy Ezech. 9: 4.
 zulk een nauwe betrekking hebben? 3. *Geduurzaam* bov. p. 442.
 en aanhoudende; niet dat men slegs eenen dag zyne Jef. 58: 5.
 ziel quelle en zyn hooft kromme gelyk een bieze;
 maar den indruk van onze schulden en onweerdigheid
 levendig houde; opdat die nederigheid invloeje in alle
 onze werkzaamheden; zonder welken ootmoedigen Mich. 6: 8.
 wandel niemand Gode behagen kan. 4. Met een woord,
 een *Droefheid naar God* in Christus dryvende, die een
 onberouwelyke bekeering werkt, en een ernstig voor-
 nemen; om alle zondige wegen te verzaken, en alle
 pligten van gehoorzaamheid te betragten, uitziende
 naar den groten Borge Jesus en zynen Geest. Dat is de
 raad van den HEERE zelven. *Is niet dit het vasten* Jef. 58: 6, 7.
dat Ik verkieze? dat gy los maakt de knopen der godloos-
heid? dat gy ontdoed de banden des juks? - - Is het niet dat
gy den hungerigen uw brood mededeelt en de arme verdree-
vene in huis brengt? als gy een naakten ziet, dat gy hem
dekt, en dat gy u voor uw vleesch niet verbergt? 5. Ge-
 paart met ootmoedige, ernstige en aanhoudende smee-
 kingen, om vergeeving in Jesus bloed, en den Geest
 der bekeeringe onder Voorgangers en het Volk; om
 verschooning en bewaring van Land en Kerke; opdat
 zyn Naam in het bekeeren en zegenen van een ondank-
 baar volk geheiligt worde, zyn Koninkryk uitgebreid,
 en het ryk des duivels verbroken worde.

Och! dat 'er veele, in navolginge van Hiskia en de inwoonderen van Jerufalem, zig dus voor den HEERE verootmoedigden! Zy zouden hunne vrugt niet verliezen. 1. Zy zullen hunne eigene zielen behouden, en al wierden zy mede in algemeene land-plagen ingewikkelt, zy zullen egter Gods toorn daar in niet gevoelen, maar in vrede gevonden worden. 2. Weinige, Gen. 18:32. ja fomtyds een man, voor Gods aangezichte in de bresse Ez. 22: 30. staande voor het Land, kunnen de muur toemuuren, opdat de HEERE het niet verderve: waar door de tyd der bezoeking en der bekeeringe verlengt word. 3. Zy zouden hunnen pligt, dienze aan hun Vaderland schuldig zyn volbrengen en aan het zelve meer dienst doen, dan alle de uiterlyke middelen tot des zelfs behoudenis aangewend: en hunne zielen bereid vinden tot alle die pligtén, waar toe de Voorzienigheid hen roepen mogte. 4. Ja, wie weet, de HEERE, Die genadig, barmhertig, langmoedig, en groot van goedertierenheid is, mogte zig wenden en berouw hebben over het quade, en Hy mogte een zegen agter zig overlaten!

Joël. 2:
13, 14.

A M E N.

KORTE